СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ЦІНА ЦЕНТІВ. РІК XXXVI. Ч. 249. Джерзи Сити, Н. Дж., четвер, 25. жовтня, 1928.

VOL. XXXVI. No. 249. Jersey City, N. J., Thursday, October 25, 1928. THREE CENTS.

THE LIBRARY OF THE OCT 26 1928 UNIVERSITY OF ILLINOIS

КУЛІДЖ У СПРАВІ НОВОЇ МОРСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

КОНФЕРЕНЦІЯ ВІДБУДЕТЬСЯ В 1931 РОЦІ. ПРЕЗИДЕНТ Є ТОЇ ДУМКИ, ЩО НАСТУПИТЬ ПОРОЗУМІННЯ МІЖ АМЕРИКОЮ, А ФРАНЦІЄЮ И АНГЛІЄЮ.

ВАШИНГТОН, 23. жовтня. — Президент Кулідж, провівши прогодошений морський договір, заключений між Англією й Францією, заявив, що обі ті держави цілком певно пороблять ще деякі дрібні зміни і в той спосіб уможливлять Америці заключити разом з ними один спільний морський договір.

Вашингтонський морський договір гасне з 1931 роком і саме в тім році прийде до нового порозуміння.

ГЮЗ ЗА ГУВЕРОМ.

КАЖЕ, ЩО ОБА КАНДИДАТИ ОСОБИСТО ДУЖЕ ГАРНІ ЛЮДЕ, АЛЕ ГУВЕР НАДАЄТЬСЯ КРАЩЕ НА ПРЕЗИДЕНТА, БО МАЄ БІЛЬШЕ ПРАКТИКИ. ЗАЯВЛЯЄТЬСЯ ПРОТИ РЕЛІГІЙНОЇ НЕТЕРПИМОСТИ.

СЕН ДЖОЗЕФ, Мезурі, 23. жовтня. — Бувший секретар стейту Гюз розпочав виборчу кампанію, виголосивши тут свою першу бесіду. Гюз підніс, що тут не квестія в тім, яка партія побідить, а яка людина. І з того огляду Гюз є за Гувером, котрий не буде блофувати, а буде дбати про добру адміністрацію й економію. До обох кандидатів треба ставитися з американським духом, а тим самим не треба звертати уваги на їхні релігійні переконання. Релігія не повинна мати місця в тій кампанії. „Я пристаю, — говорив Гюз — що я нетолерантний супроти нетолерантії".

„Смит — продовжав Гюз — був добрим губернором, але працював тільки в одним стейті, в Олбані, а Гувер працював у Вашингтоні — в центрі цілої Америки. І вже те дає йому більшу практику в кермуванню державою".

СМИТ ПРО „ДЕРЖАВНИЙ СОЦІЯЛІЗМ".

КАЖЕ, ЩО ТАКИМИ САМИМИ СОЦІЯЛІСТАМИ Є ГЮЗ, ДОС І ЙОНГ.

ОЛБАНІ, 23. жовтня. — Губернор Смит готується до остаточної розправи з репубіиканськими противниками. Можливо, що вже в Бостоні відповість на закиди Гувера в справі „державного соціялізму", з яким виступив проти нього Гувер у нюйоркській промові.

Смит подав що він займає в справі водяних сил таке саме становище, яке заняв був вже давно Чарлз Гюз і Овен Йонг. А в справі розвязки фармерської проблеми становище Смита не ріжниться від Доса, теперішнього заступника президента. Колиж ті визначні републиканці є соціялістами, то тоді і Смит почуває себе соціялістом.

СМИТ ВЖЕ ОДЕРЖАВ ПЕРШИЙ ГОЛОС.

ПОХОДИТЬ ВІН ЗІ СТЕЙТУ КАЛІФОРНІЯ, З ЯКОГО, ЯК ВІДОМО, ПОХОДИТЬ ГУВЕР.

СЕН ХОЗЕ, Каліфорнія, 23. жовтня. — Джордж Г. Пінард з Клівленд, Огайо, котрий хвилево перебуває в Каліфорнії, виклав свій бальот, у якім віддав свій голос на Смита. Голос його буде зарахований до стейту Огайо.

Пінард був завше репубіиканином і голосував на республіканський тикет. Отсе перший раз голосує на тикет демократичний.

ГУВЕР ЛЕВНИЙ ПОБІДИ.

ВЕРНУВШИ З НЮ ЙОРКУ, СНІДАЄ З ПРЕЗИДЕНТОМ КУЛІДЖОМ.

ВАШИНГТОН, 23. жовтня. — Герберт Гувер вернув з Нью Йорку одушевлений і в тім переконанню, що нюйоркський стейт піде у своїй більшости за республіканами.

Сейчас відвідав він през. Кулиджа і поділився з ним новинами, остаючи в президента на сніданню.

ПЛОДИ ПРОГИБІЦІЇ.

ВАШИНГТОН, 23. жовтня. — Федеральний уряд проголошує статистику прогибіційних злочинів, що їх поповнено в послідним фіскальним році, який кінчиться з днем 30. червня. Тут входять в рахубу тільки ті злочини, що були досліджені федеральними властями.

З статистики виходить, що в минулім році поповнено 55,729 прогибіційних проступків, себто о 15,020 більше ніж попереднього року.

Всіх прогибіційних справ було 58,429. З того 18,259 ще не вирішено. Засуди було 48,820, а звільнено проступників тільки в 1,431 випадках.

РОБИНСОН ІДЕ ЛОВИТИ РИБУ.

БАЛЬБОА, Панамська Полоса, 23. жовтня. — Подають, що сенатор Джозеф Т. Робинсон приїде сюди на два тижні, щоби ловити рибу. Робинсон приїзджає в ту околицю що року вже від десяти літ.

Населення є тої думки, що повитає його того року вже як заступника президента.

СМИТ НЕ Є СОЦІЯЛІСТОМ.

ТАК ЗАЯВЛЯЮТЬ ПЕНКЕН І НОРМАН ТОМАС.

НЮ ЙОРК, 23. жовтня. — В готелю Астор говорив до жінок соціяліст Джекоб Пенкен і сміявся з промови Гувера, в якій той назвав Смита соціялістом. Він заявив, що твердження Гувера є звичайним абсурдом. Смит робить це, що якраз противне соціялізмови.

СИРАКЮЗ, Ню Йорк, 23. жовтня. — Соціялістичний кандидат на президента, Норман Томас, говорив сьогодня до університетської молоді на тему соціялізму Смита. Він казав, що Смит може має соціялістичні скарпитки або камізельку, але щоби бути соціялістом, то треба мати повне соціялістичне убрання.

НАУКОВИЙ ЗВЯЗОК УАН ІЗ ЗАКОРДОНОМ.

Цими днями Всеукраїнська Академія Наук дістала листа від американського університету в Олбані, Нью Йорк. Університет висловляє подяку за надіслані наукові видання й повідомляючи про надсилку до ВУАН усіх своїх видань, пропонує завязати постійний обмін науковими працями.

ЛІТЕРАТУРНИЙ МУЗЕЙ.

Літературний Музей організується при інституті Т. Гревченка. В музеї будуть зосереджені всі Шевченкові річі, а також оригінали його творів. Для музею намічено придбати картини роботи Шевченка. В музеї будуть зберігатись також копії картин роботи Шевченка, що знаходяться у Третяковській галерії.

НОВІ ПРИДБАННЯ ІНСТИТУТУ ШЕВЧЕНКА.

Інститут Шевченка придбав у дочки проф. Антоновича чимало річей з його обстанови. Антоновичівна подарувала також інститутови багато експонатів із колекцій проф. Антоновича.

„БЕЗБОЖНА" КОРОЛЕВА.

Комітет протестантської церкви в Амстердамі заявив, що королева Вільгельміна образила релігійні почуття своїх підданих, не беручи участи в святі дні неділі, в декорованню витязів олімпійських ігриш.

КОЛИ ЖІНКА Є НА 20 ЛІТ МОЛОДША...

Кароль Мосер, бурмістр малого містечка Кльостер в Австрії, статочний мущина біля пятьдесяти літ, мав молоду жінку, яка любила бавитися. Наслідком того часто приходило до подружних сцен заздрости. Вкінці допроваджений її байдужністю до божевілля, пробив її 5 разів ножем, відтак віддався в руки справедливости.

В ЧЕРНОВЕЦЬКІМ ПОВІТІ НЕМА НІ ОДНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.

Боярська влада знищила все українське шкільництво на Буковині, тільки в кількох селах пов. Заставна і Кіцмань учать по дві години на тиждень української мови. Натомість в черневецькому повіті, де жиє понад 75% українського населення, нема ані одної української школи й не вчать навіть тих двох годин української мови. Влада забороняє навіть доставу селянам книжок про сільське господарство в українській мові. Такі книжки мусять книгарні носити до Букарешту до цензури, де вони лежать роками.

БРАТОВБИВСТВО.

Іван Василишин з Рогатки, весь бідя Підгайців палав бажанням пімсти на своїм браті Василі за це, що цей викинув його з дому. Одного вечора непомітно підійшов до нього й ударом палиці вбив його.

НЕВИГІДНА ЛЮБКА.

Гаєвий з Урмяня, Іван Боришко, хотів позбутися своєї любки. В тій цілі підчас походу в ліси стрілив до неї з укриття. Коли цього було замало, поправив ще кольбою кілька разів по голові.

ВИСТАВКА ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА.

За постановою НКО в Києві має відкритися всеукраїнська виставка театрального мистецтва, що має в невеличкий відділ станкового малярства. На виставці будуть репрезентовані експонати з усіх театрів України.

БУРЯ НА ЧОРНІМ МОРІ.

На Чорному та Азовському морях буря затопила багато ріжних дрібних суден. Особливо велику шкоду вона зробила рибакам, що ловили рибу у Керченському проливі та поблизу нього. Сотки рибальських човнів буря затопила та викинула на берег. Рибальські прилади понищені. В бурхливих морських хвилях загинуло шіснацять рибалок, а багатьох врятовано від загибелі вже непритомних.

КОНТРОЛЬНІ ЦИФРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ В 1928—29 РОЦІ.

Президія Держпляну затвердила контрольні цифри розвитку української кооперації всіх систем у 1928—29 році. Загальна кількість членів-пайовиків української кооперації має зрости в наступному році до 10,386,000 чол. проти 8,413,000 чол. на І. X. 28 рік. (24.9% зросту). Зокрема система споживчої кооперації має збільшити число пайовиків на 20.3% проти попереднього року, система с.-г. кооперації — на 28.7%, кустарно-промисло-14ва — на 25.7%, житлова на 14.7% і кооперація інвалідів на 40% проти попереднього року.

ПОКЛАДИ ТРЕПЕЛА НА УКРАЇНІ.

В Могилів-Подільській окрузі відкрито поклади трепела, дуже цінної копалини, що вживається в шліфувальному виробництві, а також при виробництві фарб, гуми, мила, перламутри, тощо. Трепел вивозиться до Радянського Союзу з закордону. Визначні англійські фірми після аналізи українського трепела визнали, що якість його перевищує закордонну. Трепел залягає в землі шириною більше трох метрів. Розробки почались і ведуться відкритим способом.

РОЗГОРТАННЯ ЦЕМЕНТНОГО ВИРОБНИЦТВА.

Найбільший на Україні Амвросіївський цементний завод імени Петровського наступного операційного року поширює своє виробництво. Завод має виробити 1,350,000 бочок цементу, замість 1,200,000 бочок, вироблених протягом більшого року. Завод виробляє тиме цемент високої якости, переважно для Дніпрельстану та для капітальних робіт у Донбасі.

ЗАХОДИ ДО ПОЛІПШЕННЯ СКОТАРСТВА.

Наркомзем опрацював низку заходів до поліпшення скотарства на Україні. Зокрема, щоб підвищити продуктивність скотарства, Наркомзем вважає за потрібне, щоб наступного року повністю використати на годування худоби все внутрішнє виробництво макуха та висівок. Плян Наркомзему передбачає також низку заходів до забезпечення скотарства України зокрема недорідних районів. Концентровані корми

ЗАГАДОЧНЕ ДУШОГУБСТВО ПІД ЯРОСЛАВОМ.

Невідомі люде вбили в ночі Івана Блища, селянина з села Халупок під Ярославом. Тіло вбитого найдено на пасовищі. Тло душогубства не відоме.

ПОЖЕЖА ТАРТАКУ.

В тартаку фірми „Рольиндустрія" на Левандівці передмістє Львова) пожежа знищила два великі фабричні обєкти з машинами, кітлівню та великі засоби матеріялу. Загальна шкода, обезпечена, виносить 250,000 зол. В наслідок пожежі втратило роботу 50 робітників.

ПРИСУД В КОМУНИСТИЧНОМУ ПРОЦЕСІ.

Перед львівським окружним судом закінчився процес проти жидівських комуністів вслід за чим засуджено обвинуваченого Фаяга на пять літ тяжкої тюрми, Маргулеса на 8 місяців, Гольдфарба й Шіммера по 10 місяців, а Гольдфарбову звільнено. Усім вчислено в кару слідчий арешт.

ВСЕУКРАЇНСЬКА КАРТИННА ГАЛЕРІЯ.

Головнаука звернулася до ВУЦВК до уряду РСФРР з проханням дати для ново утворюваної всеукраїнської картинної галерії низку експонатів з музейних фондів Москви й Ленінграду. Це прохання задоволено. З музейних фондів РСФРР уже виділено кількасот картин і виробів з бронзу та порцеляни. Серед картин є річі Серова, Репіна та инш. Для галерії придбано зразки творчости художників-лівих малярських течій. Загалом галерія матиме до 2,000 картин. Союзний уряд асигнував 6,500 карб., за які придбано картини Боровиковського, Левицького та инших, а також графіку Нарбута.

ПОДВИГ ПОЛЬСЬКОГО СЕРЖАНТА.

У поїзді, що їхав зі Львова до Лодзі, їхало кількох учителів-заточеників на „свої" посади. Їхали далеко, а в серці у них осталась туга за рідною землею. А що туга у нас виладовується в пісні, — от і учителі „пяниссімо" заспівали собі кілька народніх пісень. Це подобалось це одному полковому сержантові, який їхав у тім самім вагоні. Цей панок зробив велику авантуру, зачинаючи від огидних слів, які соромно повторити. Кричав далеше: „Ту не Україна! Я нас кажен арештовать"! і т. д. Один з учителів, зірвавшись з лавку, запротестував проти цього. Цицій звернувся до цього сержанта і заявив йому, що зробить з цього ужиток і що він не має права напастувати людей. Він хотів дорватись, як називається цей „панок". Знервовані, дійшло до поліціянтів. Вони йому відповіли: „То войскові, не хцемі з ним зачинаць, прошен сен зверущь до жандарма". Але жандарма не було, а сержант тимчасом зник. Зараз же пригадалась мені — лише очевидець — висічка дасці польських легіонів „Гданська". Пригадались мені статті у ріжних „Курієрах" повні обурення на те, що будьто Німці в Данцігу провокували Поляків за це, що говорили по польськи. Закидувано Німцям брак культури й багато иншого.

ПЕРСІЯ НА ПЕРЕДОДНІ РЕВОЛЮЦІЇ

РЕФОРМИ, ЩО ІХ ПЕРЕВОДИТЬ ПЕРСЬКИЙ ШАХ, ВИКЛИКАЮТЬ ЗАВОРУШЕННЯ. ВІЙСЬКОВО ЗОБОВЯЗАНІ ПЕРСИ, ЩО ЖИВУТЬ У ЦАРГОРОДІ, ОЧІКУЮТЬ ПОКЛИКАННЯ ДО ВІЙСЬКА.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 23. жовтня. — З того часу, як новий перський шах Різа Хан почав на зразок Кемаля Паші переводити в своїй державі реформи, в Персії спорадично виникають народні заворушення. Останніми часами напружень дійшло до такого степеня, що сподіваються скорого вибуху загальної революції.

В місті Тавризі більшість крамниць позамикана, а поліція покликала собі на допомогу військово зобовязане населення.

ТОРНАДО В ЛОНДОНІ.

ДАХИ З БУДИНКІВ ПОЗРИВАНІ, ВІКНА ПОВИБИВАНІ ТА В БАГАТЬОХ БУДИНКАХ УШКОДЖЕНІ СТІНИ. ДОМИ ДРІЖАЛИ ЯК НІДЧАС ЗЕМЛЕТРУСУ.

ЛОНДОН, 23. жовтня. — Минулої ночі небувала буря нависіла Лондон. Вітер дув з такою страшною силою, що позривав багато дахів на будинках, ушкодив їх мурування та повибивав вікна у великих крамницях.

Всі вулиці Лондону завалені зірваними шильдами, розбитим склом і ріжними подоманими меблями, що їх вітер повикидав з ресторанів та з инших помешкань. Вітер мав таку страшну силу, що тягнув за собою боси. Пірнув падав зливний дощ. Населення зі страху ховалося в безпечні місця.

ГОТУЮТЬСЯ ЛЕТІТИ З НІМЕЧЧИНИ ДО АМЕРИКИ.

НОВИЙ ТИП ГИДРОПЛЯНУ ВИПРОБУЄТЬСЯ В БАЛТІЙСЬКІМ МОРІ. ВІН ЗБУДОВАНИЙ НІМЦЕМ РОРБАХОМ НА ЗРАЗОК ЛІТАЮЧОГО ЯХТУ.

БЕРЛІН, 23. жовтня. — Др. Рорбах переводить остаточні проби літака цілком нового типу, що збудований на зразок яхту з крилами літака. Тому легко може сідати на воду, плисти мов яхт і знову злітати в повітря.

Коли всі проби будуть закінчені, а вислід їх буде задоволяючий, то ще в бижучому році він полетить до Америки, щоби доказати, що такі літаки більш практичні для трансокеанського лету ніж цепелін. Крім чотирох душ залоги ней літак бере пять пасажирів.

Летіти думають через Азорські острови, а звідтам або до Галіфаксу в Канаді, або чрез Бермудські острови до Америки.

НЕЗДОВОЛЕНИЙ ПОДОРОЖІЮ НА ЦЕПЕЛІНІ.

КАЖЕ, ЩО СКАНДАЛ БРАТИ ТРИ ТИСЯЧІ ДОЛЯРІВ ЗА ТАКУ НЕБЕЗПЕЧНУ ПОДОРОЖ.

ПАРИЖ, 23. жовтня. — До Франції повернувся з Америки Ф. Гілфлєк, що був пасажиром на „Графі Цепелін", коли повітроплав детів з Европи до Америки. Гілфлєн повернувся до Франції на пароплаві „Мавританія". Подорож кораблем через океан тревала 124 години, а Цепелінам 111 годин. Він з обуренням говорить, що скандалом є брати 3,000 долярів за таку погану подорож.

Крім того ця подорож утомляюча, невигідна, небезпечна. Цепелін мав всього одну парасолю для спуску людей в разі якого нещастя. Коли залога корабля не направила ушкоджені керми повітроплаву, то всі були б загинули.

Кілька разів пасажирам доводилося переживати небезпечні хвилини страху за своє життя, коли пс. „Графа Цепеліна" перехилявся до моря й пасажирам здавалось, що ніщо пірне в кього.

ПРОТИЖИДІВСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ.

В УГОРЩИНІ ЗАМКНУЛИ 4 КАЛЕДЖІ ЗІЗА СТУДЕНТСЬКИХ ПРОТИЖИДІВСЬКИХ ВИСТУПІВ. Є ВБИТІ І ПОРАНЕНІ ЖИДИ.

БУДАПЕШТ, 23 жовтня. — Студентські протижидівські виступи стаються чимраз грізніші. Угорський уряд був змушений замкнути чотири вищі школи, поки переводитиметься слідство.

Студенти-християне протестують проти дальшого приняття до університетів студентів-Жидів. Поліція каже, що студентські заворушення направлені також проти угорського уряду. В багатьох місцях Будапешту дійшло до кривавих сутичок між студентами та робітниками. Поліція арештувала 140 душ.

Заступник міністра справ внутрішніх виклинав на дводній парламентарної посла Фабіуса за те, що посол назвав його організатором жидівських погромів.

ПОВІНЬ У ФРАНЦІЇ.

ПОТОКИ ВОДИ НАРОБИЛИ ШКОДИ НА БАГАТО МІЛІОНІВ ФРАНКІВ, ЗНИЩИЛИ ДОМИ, ФАБРИКИ, ТАМИ І ЗАЛІЗНИЧІ ТОРИ.

ЛІОН, 23. жовтня. — В південно-східній частині Франції впав дощ такої сили, що ріки виступили зі своїх берегів. Потоки води знищили більше ніж 500 домів, затопили багато фабрик і зівіяли на мілюни франків рішного майна.

Головний залізничний шлях з Ліону до Женеви розмитий в пятьох місцях. У затоплених водою районах увесь залізничний рух спаралізований.

ЗЕМЛЕТРУС У ГРЕЦІЇ.

АТЕНИ, 23. жовтня. — Сильний землетрус знищив два села, Міліті та Талеро, біля Коринту. Населення районів, що навістив землетрус, залишається в страху під відкритим небом і сильно терпить від холоду.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian democratic newspaper published daily except Sundays and holidays
at 30 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office at Jersey City, N. J. on March 6, 1914, under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Поодинока число три центи.

Rok ..... $ 7.00	На рік ..... $ 7.00
Pół roku ..... $ 3.75	На пів року ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00	На три місяці ..... $ 2.00
Monthly by Jersey City Rates:	В Джерзи Сіті і Загранцею:
Rok $10.00	На рік $10.00
Pół roku ..... $ 5.50	На пів року ..... $ 5.50
Three months ..... $ 2.75	На три місяці ..... $ 2.75

В Канаді висилають посилати гроші лише за т. зв. Foreign Money Order.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свобода": 498 Montgomery. Тел. У Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адресс: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗАХІДНА ДЕМОКРАТІЯ?

У своїй пропаганді за здобуття світової симпатії Поляки вживають звичайно штучки представлювання Польщі за свободолюбиву державу. Мовляв, у ній панує свобода совісти, преси, слова й зборів. Мовляв, у Польщі є демократія. Мовляв, у Польщі є західно-европейський державний устрій.

Кільо разів який Українець піде на польську вудку, так він зараз почне пяти за польськими когутами про західно-европейський устрій у Польщі. Мовляв, Польща має президента, а не диктатора, чи монарха. Мовляв, Польща має парлямент, зложений з народних вибранців. Мовляв, за уряд відповідає міністерська рада, відповідальна перед парляментом.

Скільки варта ся пропаганда польських агентів і польських братів, показалося найкраще з приводу повороту Пілсудського з Румунії в Польщу. Пілсудський займає в польськім уряді становище міністра військових справ. Значить, тільки одно з многих міністерських становищ. Над ним стоять наперед премієр ради міністрів, а уде далі президент польської республики.

Мимо сього, коли Пілсудський вертав у Варшаву, на дворець вийшли стрічати його поїзд: ска сотка генералів й урядовців обвішаних медалями й звіздами; далі члени дипльоматичних представництв; далі міністри, під проводом самого Бартеля, премієра міністрів; наконець самий президент державы Ігнац Мосціцький.

Коли до американських газет прийшла про се вістка від варшавських кореспондентів, газети відразу спитали: Як се можливо представити собі, щоби на случай повороту американського секретаря війни Двайта Филі Дейвиса з вакацій до Вашінґтону вийшли на його привитання міністри, дипльомати, генерали, президент Кулидж з панею Кулиджовою? А пречінь, — кажуть газети, — се сталося в Польщі. Видно, закінчують газети, в Польщі є інакше.

І далі американська газета робить висновок, що Польща не є демократична держава, але що вона є державою, в якій під фальшивою покришкою демократії править диктатор, замаскований як военний міністер. Міністри, генерали, бо навіть премієр і президент — се тільки кукли диктатора.

Се все бачить американська газета з одного факту приїзду Пілсудського до Варшави. А польський брат виступає нераз перед нашими імігрантами та представляє Польщу за „захід" та польську державу за західну правову державу. І ще сподіється, що йому хтось в се повірить.

ПАТРІЯ ЧИ ЕКЛЄЗІЯ?

(„Вітчина чи церква" — передрук з Літературно-Наукового Вістника).

(Продовженне)

Польські священники молилися підчас военної завірюхи „о неподлеглость, цалосць і вольность ойчизны", і ци се було надуженнем їх уряду? Чи недавно, на відслонення памятника легіоністам в Пінові не говорив еп. Бандурський про „памятник перемоги ідеї над брутальною силою", „над самолюбством"; чи не говорив про „любов до вітчини", про „великий чин" легіонерів? (гл. „Глос Правди" 25. IX.).

А під тяжким большевицким панованням звертався до вірних київський архиепископ Константин: „Найбільше буду учити вас віри в Господа нашого Ісуса Христа, буду проповідувати любов до обездолених усього світу, а найперше до народу України, до його тяжкого минулого і славного майбутнього; буду накликати вас відкинути ганебну байдужність до своєї рідної матери й любовію своєю залікувати її рани, обтерти її сльози. А коли поле ваше буряном заросло, коли ворог толочить і псує вашу ниву, коли потрібна вам буде допомога братерська, ідіть за мною до мене!"*). Чи сі слова не є виразом найвищої християнської любви і горожанської відваги? І чи можна сим словам закинути недбання про „вічне добро нації"?

Коли сі прикладі не переконуючі, зверніться до особи, на яку ніколи не є зачасто звертати увагу нашого в серцівлімі вихованого громадянства, як наприклад, на якім можна вчитися правдивих чеснот західної церкви: на кардинала Мерсіє**). Для нього „вічне" не було абстракція, а „політика" не була чимсь гідним погорди. Він молився за „вічне спасіння їх (бельгійських вояків) душ", але й „за успіх їх зброї"; він складав „нашу пошану до святої Діви", але й молився „за найвищі інтереси нашої вітчини". Для нього його країна не була збіркою поодиноких „парохій"; вона була цілість, яку покарав Бог за її гріхи, але яку він мав і звести на ноги: Ne irrideant me inimici! Він кріпив образ женні в почуттю справедливости душі своєї пастви, кажучи їй в покорі чекати на блискучий день визволення. Він не гребував зійти вділ на „ринок" з гіерархічного Синаю і коли німецький генерал-губернатор барон фон Біссінг заслонювався тим, що депортації підлягають самі робітники, а не інтелігенція і не священство, кардинал подякував за ласку, заявляючи, що священство прагне заняти місце в перших лавах депортованих! Він не вагався визнати, що колективний злочин нації, що нарушує права иншої, є без порівнання тяжчий ніж злочин одиниці. Підчас німецького панованя в його країні він вчив, що „окуповані провінції не є ще завойовані, Бельгія не є німецька провінція, так само, як Галичина не є російська". Його голос лунав по цілому світу в обороні сплюндрованих осель, знищених музеїв і катедр, тисячів депортованих і нарушеної невтральности його вітчини: він не думав отже, що коли священик бере до серця культурні, економічні і політичні інтереси своєї пастви, що се стається „з ущербком усовершенния власного або парохії", бо світ для нього не замикався парохією, лише обіймав цілу повірену його опіці націю. Бо був слугою Бога і патріотом, для якого (як казав) res publika, патріотизм була великою річю, для якого нація була „союзом душ на службі соціяльної організації", а патріотизм — „принціпом єдности і порядку". Сей порядок, яким тримається всяке „єнс соціяле" (як казав Тома з Аквіну), боронив він, — порядок даної, своєї нації.

Колиж новий, запроваджений Німцем порядок ставав не до знесення, він знов підносив голос в обороні одиниці — її „права на свободу праці, на огнище, патріотичну гідність і християнську свідомість"; „ми маємо — казав він — божественну місію кріпити відвагу нашого народу".

Для того він казав, що „релігія Христа зробила з патріотизму закон: нема совершенного христіянина, який не був би совершеним патріотом". Він уважав, що „над інтересами родини, кляси, партії, тілесного життя одиниці, — є патріотичний ідеал, бо сей ідеал — се право, яке є абсолютне", а що „лише Бог є абсолютом", то ставляти понад усе абсолютну конечність підчинити все праву і справедливости... се значить ставляти понад все Бога". І коли „наші вояки, яких героїзм ми подивляємо, відповідають нам так просто: „ми лиш сповнили наш обовязок", „того вимагала честь", то вони, на свій спосіб, виражали релігійний характер свого патріотизму". Бо патріотизм є „священний", а „замах на національну гідність є свого роду святотатна профанація".

Кардинал Мерсіє, що не боявся спуститися вділ до свого народу, до своєї пастви, був дійсним „усовершителем" сих мілионів душ, підтримуючи їх упадаючі сили, скріплюючи їх віру не лише в „безборонне ягня, якого ведуть на заріз", але й у ягня — „местника праведи", як стоїть у св. Йоана.

Хто осмілився би ремствувати проти такої латинізації нашої церкви? Проти засвоєння її активного духа, далекого східному еремицтву і безчинности? У нас про сей дух, про суть пишуть мало, натомість захвалюють наші „реформатори" замісць сути — форму, замісць нації — парохію, посилаючи на Index національних письменників, а в пресі своїй уживаючи замісць високої мови переконаного в своїй правді архиепископа малінського, — жаргону большевицьких публіцистів. Ось словник одного з побожних авторів (з одної лише статті!) — в полеміці з своїми противниками: „необуздане хамство", „бушуюче хамство", „хитрий трус", „брехня", „камський революціонер", „банда", „діла твої прокляті на віки вічні", „море хамства"... І се в християнськім органі для молоді! Дійсно... „море хамства"! А разом з цею дійсно базарною лайкою — слова: „помолімся Господеві, щоб допоміг він нам"... „у покорі і любови"...*) Чи може бути більше блюзнірство? А ось другий лицар і його полемічний словник: „червак-медведик", „пустий, немовральний", „бігати і смердіти", „булькотяче багно", „гниючий і розкладовий плин" і пр.**). І з сими „оборонцями віри гадають наші реформісти зберегти свою чистоту, не „знижуючись до звичайного ринкового життя"! Дійсно, їм не доведеться знижуватися; їх публіцисти заздалегідь вчать свою молодь базарного жаргону і способу думання. І сею зброєю гадають вони воювати з мнимими ворогами віри! Вчити молодь „правдивого" патріотизму! І се не є дрібниця, бо ся „полеміка" свідчить, оскільки наші реформатори заражені тим злим духом, оскільки дух західного християнства і культури є засадничо ворожий їх духовости.

Особливо дивно виглядає привязання наших „реформістів" до чужих форм в порівнанню з захопленням чужинців нашими формами. Переконаний католик, віконт де Вогюе уважав, що серед усіх християнських обрядів для нього був „найшляхотніший в своїй суворо-поважній красі обряд український" (le rite ruthene*,). І його думка — не відосібнена. А може їм треба иншого авторитету? Добре! В одній бельгійській католицькім журналі читаємо про справу відношення грецького католицизму до римського: „Є щось в традиції, що становить силу рівну майже природі, не легко було би замінити традицію крови традицією виховання... Одну традицію не дасться замінити другою... Щоби бути латинником до глибини душі, треба ним бути від кількох віків. Наглі зміни різникуть залишитися поверховними. Віра, а ще більше її зовнішня форма, — так тісно звязана з культурою, що стає в душі комплетним організмом, индивідуальною натурою, яку змінити може лише довга і уперта праця. Можна щепити яблуню, але ніколи з неї не зробиться черешні... Метода, яку завше застосовувала католицька церква, є лишати відступничим спільнотам (communautes dissidentes), що повернулися до єдности, — їх звичаї, їх праводавство, їх дисципліну, їх обряд, ніколи не накидати їм дисципліну і закони латинської церкви. Ся практика, в вищій степені мудра, практика церкви вказує на ту лінію поведення, яку повинні засвоїти ті, що хочуть працювати для справи Унії". Як автор статті підписаний Андрей Шептицький, архієпископ львівський, митрополит галицький*).

Ци сей голос, позбавлений всякого авторітета для наших „реформістів", які так дбають про підтримання авторитету церковної гіерархії? До яких голосів прислухаються „наші вони в своїм „реформістськім" завзятті? І де йому буде край? Коли всяка „політика" пастви є „ринок", то чи не стане завтра „риночною" й мова сеї пастви? Чи не є сьому льогічний кінець засада cujus regio, ejus religio? Сама форма — без змісту — відрозить духово церкву не більше, як Сіямців та Корейців блискучі европейські уніформи. Пошкодитиже може дуже... Знаний російський сторонник папізму Розанов, критикуючи православ, бідкався, що нема в нім органу, якийби, в потрібних випадках, міг непомильно, ex cathedra „поставити на місце Ні — Так, а на місце Так — Ні". Римська церква такий орган має, і тому там „тепер Лютер не буде потрібний, ні навіть тільки можливий... Бо він сам тепер loquitur ex cathedra"**). Не хочу тут застосувати сього виразу дослівно, але колиб судилася перемога гуртові „реформістів", що не позволяє на найрідшій, як кажуть большевики, „ухил", на жадну заміну чужого Так на наше Ні, — то не знати, чи не виключеться сим якогось нового Лютера? Бо „Лютриків" маємо вже аж забагато.

*) „Церква і Життя", орган Укр. Автокеф. Православ. Церкви, ч. 1 (6) 1928, Харків.

**) „Lettres de S. E. le Cardinal Mercier au cours du martyre de la Belgique 1914—1915. Action Catholique. Bruxelles.

*) „Поступ", ч. 3—4 с. р., стаття „Хам і Яфет".

**) „Поступ" чч. 5—6, 7—8 1927, стаття д-ра О. Назарука.

*,) „Empire des tsares te les Russes".

*) La Psychologie de l'Union, в La revue catholique des idees et des faits, Bruxelles, Nr. 31., 1927.

**) В. Розанов: — Около церковной стѣны т. II, ст. 63.

(Дальше буде).

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 19. жовтня в 11 годині перед полуднем розпращалася з життем громадянка Параска Судія, членица Братства св. Николая, від. 276 УНС., до котрого вступила 1919 року. Покійна подивша 8 сиріток і мужа Теодора. Походила з села Чистий Горб, сяніцького повіту. Похорон відбувся в неділю, дня 21. жовтня, при участи всіх членів від. 276. Всі Українці, котрі мають свої авта, віддали їх на услуги похорону. В похороні було понад 12 сот народа.

Хай американська земля буде Покійній пером!

Михайло Фук, секр.

CHILDREN OF THE MEMBERS OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION.

ASK YOUR FATHER TO INSURE YOU IN THE JUVENILE DEPARTMENT OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION. YOUR PARENTS WILL BE INSURED FOR ANY ACCIDENT TO YOU, AND YOU WILL RECEIVE THE UKRAINIAN JUVENILE MAGAZINE.

в. Будзиновський.

НА ДВА БОКИ.

(Історична повість).

(33)

— Може би ти так зробив. Не йди до него, а напиши листа такого змісту: „Чаплінські зробив се і се, подаючи таку і таку причину. Мабуть не знає, або, хоч знає, перед ясновельможним паном коронним хорунжим і нашим старостою затаїв, що субституєвий грунта король дав мені, і я на се маю королівску грамоту. Як пан хорунжий схочуть, то ту грамоту покажу йому".

— Розумію сей підступ. В тім листі не буде сказане, з якого часу королівська грамота. Хорунжий готов подумати, що вона давна, ще з того часу, коли старостою був його батько.

— Гадаю, що по такім листі лишить тебе в супокою. Хибаби Чаплінські сказав йому, що ти брешеш і він жаждає, щоби ти показав грамоту... Не далосьби на грамоті якось справити дату?

— Придивлюся. Покищо зроблю так, як ти кажеш.

— Не знаю, як то буде з тим твоїм вербунком козаків, будь-то би на війну з бусурменом. Сойм і сенат приказали королеви не лише припинити дальший вербунок, але й розпустити вже навербованих. Може й тобі заборонять дальше вербувати. То для нас не добре, що Ляхи так бояться війни і знасильвали короля.

— Не добре? А я гадаю, що навпаки. Добре було, що король вербував, бо тим і нам уможливяе мобілізацію наших сил. Не добре було, бо Польща дістала своє власне військо, котре зараз кинулось би на нас, як би ми замісць проти бусурмена, обернулися проти Польщі. Тепер, коли ми громадимо наші сили і вже деякі, що нагромадили, коли наближається день нашого повстання, то шляхта, неначеби підкуплена нами, розганяе готовий, королем придбану военну силу Польщі. Ляхи в самому розпущенню навербованих військ. На заході король буде мусів розпустити велику силу навербованих і мусить припинити дальший вербунок, бо там се військо дуже на очах збабілої шляхти. На добавок воно волочиться по краю і пліндрує, отже шляхта кричить. Тут всьо відходить на Запорожє, або сидить в хаті, ждучи на поклик, і пани не мають контролі, чи вимушений від короля приказ виконується. Ми далі можемо вербувати, бо король від своїх намірів не відступае. Доказом се, що коронному гетьманові приказав посунутися з військом ближше до нас.

— Може вони проти нас? Може вітрять зраду і хочуть повстанне здавити в самім зародї?

— І я зразу того боявся. Але всі подробиці приготовань показують, що король важить на Крим. Туди вже пішли польські звідуни.

— Може хочуть виникати, чи козаки не накладають з Кримцями. Чаплінські таке вже небіжчикови гетьманови пашіптували.

— То післали би шпіонів на двір хана, на двір перекопського бея й инших. Між ними Польщею шпіонами є й инжинірі. Вони підглядають фортеци. Чейже не підозрівають, що в змові з нами... мури татарської фортеци.

— Коли вже балакаемо про фортеци, то скажу тобі, що за місяць приїде на Україну канцлер Осолінські з Любовницьким. Будуть оглядати фортеци.

— Я вже знаю про се, тільки ни не знав, що вони приїдуть вже в грудни... будьто би оглядати фортеци.

— Як то, будьто би?

— Ци українські фортеци на голові? Вони воліли би огляднути кримські фортеци. На Україну вони приїдуть тільки на те, щоби потім польської шляхти побалакати з нами, та на власні очи побачити, чи ми справді годні розпочати, будьто би на власну руку, війну. Треба буде ще до їх приїзду дещо зробити, щоби їм показати велику суму готового козацтва. Як король почує, що досить козаків на те, щоби війну з успіхом розпочати, то щоби шляхті затулити пельку, не буде боятися розпустити навербованих жовнірів... Коби я міг яким способом видобути від Барабаша королівську грамоту з привілеями!

— На що тобі се?

— Деякі з незапроданих Ляхам старшин, але ще не цілком втаємничені в наш заговір, не вірять, що король справді за нами. Що не лиш хотівби нами подужати бусурмена, але й при нашій помочи троха пришрубувати шляхту. Як би я показав їм грамоту, то скорше увірилибн в успіх.

— Я чув, що Барабаш ся грамоту носить на груди, зашиту в полотенце.

— Він мочиморда. Любить пити і скоро впивається. Запрошу до себе, запю і грамоту вийму. На Миколая зроблю у себе більшу забаву. Запрошу й його.

Хмельницький написав і вислав два листи: до коронного хорунжого і до Чаплінського. До хорунжого написав так, як Адам порадив, подорожний. Зміст листа до Чаплінського був такий:

— Не галайте, що по тім, що сталося, я вам ворог, бо я знаю, що ви тільки виконували приказ вашого пана. І я не зробив би инакше. Моїм паном король. На його приказ я не лиш волі і коня зарабби вам, але й голову відрубабби, і ви не малиби права за те сердитися на мене. Отже я лишаюся вашим, таким, як був до вашого наскоку на Суботів, щирим приятелем. Надіюся, що ваш пан вже більше вас на мене не вчинше. Коморовський, що побив мого сина, нехай береться!

Чаплінські не мало здивувався, коли дістав таке письмо. Коли опісля був у хорунжого в инший службовій справі, переповів йому зміст письма.

— Не знаю, — додав, — чи се який підступ хитрого козака, чи він справді не сердиться на мене.

— Як сердиться, то хіба на мене, — староста відповів, — бо він не сумнівається, що то я вислав тебе проти твоєї волі. Не жадає він звороту волів і коня?

— Він мабуть щасливий, що не втратив Суботова. Тому його письмо таке чемне.

— Того він не боїться, бо на Суботів має королівську грамоту.

Почувши таке, Чаплінські на хвилю забув язика в роті.

— Справді? — спитав по хвили. — Ясновельможний не знали того, коли давали мені приказ?

— Не знав. І нині знаю тільки се, що він сам пише.

— Може бреше.

— Сумніваюся. Чейже знає, що могло би прийти до спору в суді, де грамоту треба показати. І я міг би жадати, щоби показав мені. Брехня зараз виявиласьби.

— Може то підроблена грамота.

— Підробленої грамоти давно померших королів чи князів. Нітхо не буде підробляти грамоти короля живучого. Ще такий обережний, як Хмельницький.

— Всеж булоби добре побачити цю грамоту. Бог зна, що в ній стоїть!

— Я не жадаю, щоби мені показав. Тим я признався би, що сам не знаю, що моє, що не моє. Не буду підоймати себе на сміх.

— Я жадаю.

— Як хочеш, щоби тобі замісць грамоти показав шаблю, то жадай. Тепер взагалі не задирайся з ним, бо приїздить канцлер, котрий Хмельницького протегує. Не хочу, щоби через якогось там козацького сотника прийшло між мною і канцлером до суперечки.

— Я таки буду знати, чи Хмельницький має королівську грамоту і що в тій грамоті стоїть. Буду знати, не питаючи самого Хмельницького.

Вість, що Хмельницький має королівську грамоту на Суботів, троха поколотила послідні пляни Чаплінського. По у-дачнім поході за чинщом він гадав, що витруґує від старостава дозвіл забрати Суботів. Не дожидаючи від Олени гудза, заїхав би Суботів і з хутором взявби також Олену. Що не втече від него, не сумнівався. Тепер про заїзд вже не мож було думати, отже треба було дожидати гудза. Ждав нетерпеливо, але гудз не приходив. І Олена нетерпеливо ждала на запові-джену Хмельницьким балачку. Але він, неначе цілком забув. І не дуже так було коли балакати, бо в послідних днях сотника майже ніколи не було дома. Цезав на два-три дни, або й на довше. Вертав звичайно перетомлений і не до балачки було йому. Бувало, пронизливий, огнистий його погляд сліпче на Олені. Вона гадає, що довша довірочна розмова нарешті зачнеться.

(Дальше буде)

Позір! Джерзи Сіті і околиця! Позір!

ЗАХОДОМ УКР.- АМЕР. ДЕМОКРАТИЧНОГО КЛЮБУ,
при співучасти українського громадянства і українських Товариств, Братств і Сестриць в Джерзи Сіті, Н. Дж.
відбудеться

В СУБОТУ, 27-ГО ЖОВТНЯ 1928 РОКУ
з нагоди надходячих виборів президента Злучених Держав

ЗАГАЛЬНЕ МАСОВЕ ВІЧЕ-ЗБОРИ
В CENTRAL HALL
574 Newark Avenue, Jersey City, N. J.
Початок о год. 7.30 вечером. Вступ вільний кождому.

ДОРОГІ РОДИМЦІ!

Комітет Українсько-Америк. Демократичного Клюбу отсим запрашає всіх Українців і Українок прибути на це ВІЧЕ, без огляду на особисті політичні переконання чи приналежности до рідних братств, товариств чи сестриць нашої місцевости і околиць. Обставини так склалися, що кожному між рядними народами тут в Америці і як инші так і ми, коли хочемо краще жити, коли хочемо, щоби нашим дітям жилося лучше ніж нам і коли хочемо, щоби з нами політичні партії числилися, то мусимо показати свою силу числом в організації політичній, якою є наш КЛЮБ, до котрого кождий і кожда повинні належати ради загального добробуту.

Найкраще показати свою силу перед американськими політиками можемо от на цім вічу. Чим більше число нас буде, тим краще для нашої цілої громади, без різниці, хто куди себе зачислює. Пару годин в суботу вечер посвятіть для добра своєї громади в українській справі взагалі. Цьогорічні вибори мають далеко більше значіння ніж колимебудь попередньо. Вислід цеї політичної кампанії може бути рішаючим чинником у визвольній боротьбі дорогої нам нашої вітчизни, української держави. Хто з нас не бажає бачити нашу вітчизну вільною державою? Нема такої людини між нами. Тож приходіть на це вічє зі знакомими, жінками та сусідами, без огляду на це, чи Ви вже голосуєте чи ні.

На цім вічу будуть промовляти визначні Американці, урядники й кандидати на уряди. Також запрошені українські бесідники, місцеві і з околиць. Вечер цей буде цікавий, поучаючий і корисний для всіх.

Сподіваємося, що наші старання увінчаються успіхом, а цим нас захохотите до дальшої праці в нашій громаді взагалі. 249,51

ПОЗІР! — АРНОЛЬД, ПА., НЮ КЕНСІНГТОН, ПА., І ОКОЛИЦЯ!
УКРАЇНСЬКА ГР.-КАТОЛ. ПАРОХІЯ СВ. ВОЛОДИМИРА
В НЮ КЕНСІНГТОН, ПА.
влаштовує на спомин 10-літньої річниці з-поміж 11-го листопада 1918, дня Воскресення Української Держави на Українських землях бувшого австро-угорського забору

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 11-ГО ЛИСТОПАДА 1928 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ В АРНОЛД, ПА.,
ріг 4-тої Евені і 14-тої улиці

В загатою і добірною програмою, котру виконають члени парох. хору.
Початок точно в годині 6-тій пополудни.
Вступ: 75 ц. в перших двох рядах; 50 ц. в решта кріслах.
ЧИСТИЙ ЗИСК ПРИЗНАЧЕНИЙ НА УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ.
Рано по Службі Божій, точно в год. 12. в полудне відправиться ПАНАХИДА за полеглих героїв!

Українці! Своєю численною участю поможіть гідно відсвяткувати сю важну памятку! 249,55,61

УВАГА! БРУКЛИН, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
Заходом Укр. Аматорсько-Співацького Кружка при У. Н. Домі відограється народня драма в 5-ох діях, зі співами і танцями, М. Старицького,

ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 28-го ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1928 Р.
В УКРАЇНСЬКІМ НАР. ДОМІ, 101 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Початок в год. 4-тій попол. — Вступ для дорослих 65 цент.; для дітий 10 цент.
ПО ПРЕДСТАВЛЕННЮ БАЛЬ І ЗАБАВИ ДО ПІЗНОЇ НОЧІ.

Поважані Громадяни! Аматорсько-Співацький Кружок ставить добірним силами одну з найкращих драм „Ой не ходи, Грицю, та на вечерниці". Згадана драма своїм змістом і грою з чудовими піснями захоплює і чарує глядача не лишень Українців але і чужинців. Не оминіть же нагоди побачити що улюблену всіми драму, котра довгі роки не була ставлена на брукліньскій сцені. Комітет Кружка в надії, що штука буде відіграна як найкраще і глядачів задоволить. Після вистави буде БАЛЬ, на котрім при звуках добрі музики Ви зможете поцілотожіженим труді забавитись і повеселитись. Тож незабувайте за день 28-го жовтня! Приходіть самі і кличте знакомих, а всіх радо стріне — Комітет Амат.-Спів. Кружка. 249,51

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ШИКАГО, ІЛЛ.

Приготування до загального відсвяткування Листопадового Свята.

На зборах репрезентантів злучених національних товариств української православної церкви, що відбулися дня 18-го жовтня ц. р. в салі Св. Івана Хрестителя уложили попередніх зборів з 6. с. м., щоби зарядити загальне національне Листопадове Свято всеї української шикагоської громади.

До сего вибрано сталу президію, себто комітет свята, і доручено йому вести всю дальшу працю свята. В комітет увійшли: П. Жовнірчак, голова; Гр. Сенів (б. сотник У. А.), заст. і господар; С. Мусійчук, секретар; д. Побуцький (б. старшина У. А.), касієр; Н. Читвінський, П. Хомин і інж. С. Куропась (б. старшина У. А.), контрольори. Ухвалено не уряджувати свята 4 листопада, але в инший день, щоб не йти на перекір поодиноким громадам (церквам), що, по наказам своїх вищих інстенцій, в сей день уряджують свої льокальні свята. Ухвалено порозумітися з комітетами при церквах, що урядують свято на 4. листопада Колиб деякі церкви відмовилися від участи в загальним святі, то і так свято загальне зарядиться, бо сего вимагає загальна національна справа і конечність великої української шикагоської колонії. Українська православна громада при Ірі вул. вже заявила свою згоду що участи словами о. І. Коцана на зборах 6. с. м., за що можна ій щире подякувати. Сеято буде мати характер величавого концерту, полученого з вічем і зложенем вінків.

Збори комітету дня 17 с. м. рішили винаняти салю публ. школи Шопена (Норд Сайд) 18. листопада (неділя). Рішено запросити до програми хор Боян при укр. прав. церкві, оркестру проф. Кобеляка, дітей школи з Савт Сайд (за Вестерн вул.) до зложення вінців і инші хори та сполістів, о скільки вони згодяться.

Комітет.

ЗІ ШТУКИ И ТЕХНІКИ.

Вистава українського артиста

В саях галерії Андерсон в Нюрозі 59-ої Вулиці і Пятої Евеню в Нюрозі відбувається тепер вистава артистичних творів українського артиста Олександра Архипенка.

Вистава обнімає ряд образів, різьб і начерків та виконане чотири комнати. Між иншим виставлений його знахід, який артист назвав „Архипентура", а який лучить у собі рух з малярством.

Вистава отворена цілий день. Вступ вільний. Каталог коштує 25 центів.

ЩО ТАКЕ КОРОК?

Люди привикли дуже мало уваги звертати на буденні річи, дарма, що вони є нераз надзвичайно дуже цікаві. Так і з корком. Мало хто знає, що корок це кора з дерева, подібного до дуба. Дерево те росте в теплих краях, а найбільше в Еспанії та Португалії, де є його цілі гаї (1½ міліона моргів). Кору цю після того, як дерево виросте велике, здирають живцем з пня, мочать, сушать і прасують. Дерево від того не гине, але противно: та кора, що поростає, є ще краща. Дохід одначе з коркових дерев дуже нужденний, бо щойно з тринадцять-літнього дерева можна здіймати кору, а відростає вона 4—5 літ. Всеж таки богато людей жие з того промислу. Годиться зазначити, що корок знаний уже був на богато літ до Христа.

ПРОФЕСОР Ю. КИРИЧЕНКО ОТВОРИВ МУЗИЧНЕ СТУДІО
Співу (Solo), Теорії Музики, Композиції і Диригентури.
235 E. 12th ST., NEW YORK CITY.
Між 2-гою а 3-тою Евнею.

ПОЗІР! НЮ ЙОРК, Н. Й. ПОЗІР!
ЗАХОДОМ БРАТСТВА св. АНДРІЯ ПЕРВОЗВАННОГО
влаштовується
В СУБОТУ, 27. ЖОВТНЯ 1928
ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
в BOHEMIAN NATIONAL HALL,
321-25 E. 73rd ST., NEW YORK, N. Y.
Початок в год. 7.30 вечер.
Вступ 50 центів.
Музика добірна.
До численної участи всіх Громадян Ню Йорку і околиці запрошує 249-50
Комітет.

ПОЗІР! ТРЕНТОН, Н. ДЖ.!
ТОВ. ЗАПОРОЖСЬКА СІЧ
ім. Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
відділ 245 Укр. Народ. Союза
— устроює —
СПІЛЬНИЙ БАЛЬ
З ТОВ. ВІЛЬНІ КОЗАКИ,
відділ 116 Укр. Нар. Союза
В СУБОТУ, 27. ЖОВТНЯ 1928
В УКР. ПРАВОСЛ. ГАЛИ,
18 WOODLAND ST., TRENTON, N. J.
Проситься усіх членів на баль. Дохід з балю на Сиротинець У. Н. Союза. 249
Комітет.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й. УВАГА!
ЗЛУЧЕНІ УКРАЇНСЬКІ ЖІНОЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ
— влаштовують —
В НЕДІЛЮ, 28. ЖОВТНЯ 1928
(SUNDAY, OCTOBER 28, 1928)
БАЛЬ
В ГАЛІ У. Н. ДОМУ
217-19 E. 6th ST., NEW YORK, N. Y.
Початок в год. 6-ій вечер.
Вступ 50 центів.
Добірна музика JAZZ BAND.
Дохід призначений на Захоронку дітей і Шпиталь у Галичині.
На баль запрашається все громадянство до численної участи. 249-50
Комітет.

ЗАЛІЗНЯК БОРЕТЬСЯ В НЮАРКУ.

Залізняк вкінци приїжджає боротися до Нюарку в пятницю, 26-го жовтня б. р., в Українській Галі, 57 Бікон ул. Там Залізняк буде боротися з Поляком Юзефом Поплавським аж до побіди. В другій парі буде боровся Владек Збишко проти Джек Пітерс. Се буде єдинокий виступ Залізняка в Нюарку. Приходіть всі. Початок в год. 8, вечером. 249-50

Вже є ЛЕМКОВСЬКЕ ВЕСІЛЯ
НА РЕКОРДАХ
КОЛУМБІЯ Columbia
відограв знаний всім любителям рекордів
ПАВЛО ГУМЕНЮК
І ЙОГО СЛАВНА ОРХЕСТРА.
ВІДСПІВАЛИ ЮСТИНА МУСЯЛА, ТИМКО КРУКАР, ДОРКА ПЕТРОЧКО.
РЕКОРДИ 12-ЦАЛЕВІ ПО $1.25 З ПЕРЕСИЛКОЮ:

70012 Лемковське Весіля, часть І і ІІ, Орхестра і Хор Гуменюка.
70011 Вертеп, зложив і відограв Гуменюк і його орхестра і хор. (Жуковський співає в ролі чортика). Ту рекорду повинні всі тепер купувати, хто збирається іти з колядою, щоб знати як забавити зимонків, щоб дістати коляду на Різдву Школу.
70013 Рождество Христове, дві части, відспівав Хор А. Гелі. Ту рекорду повинні мати в кождій хаті, бо то одинока рекорда 12-цалева, що співають церковні коляди.
70010 Завіщание Т. Шевченка, композиції Людмелича. Відспівав Хор А. Гелі.
70009 Українське Весіля в Америці, Хор і Орхестра Гуменюка.
70008 Ярмарок в Бродах, — Жуковський і Красновська.
70007 Український Баль в Америці, — Хор і Орхестра Гуменюка.
70006 Парубки в корчмі, — Хор і Орхестра Гуменюка.
70005 Празник в старім краю. — Хор і Орхестра Гуменюка.
70004 Христос Грипя, — Хор і Орхестра Гуменюка.
70003 Отченаш і Вірую, — відспівав М. Зазуляк.
70002 Українське Весіля в старім краю. — Гуменюка.
70001 Христос Воскрес. Согласно заспіваймо. — Зазуляка.
70000 Бог Предвічний, ціла коляда. — Відспівав М. Зазуляк.

ЧУЖІ ГАРНІ 12-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ.

67001 Сариске Весіля, часть 1 і 2,
67004 Сариске Весіля, часть 3 і 4.
63005 Польське Весіля, — відограв і зложив П. Гуменюк.
63007 Польські Хрестини, — відограв і зложив П. Гуменюк.
59044 Коли ми зійдемся, — Вальц до танцю зі співом.
59046 Три о'клак їв де горить! — Новий вальц.
59047 Вальцові мелюді Віктора Герберта.
59043 Дунайські фалі і Вітрове весіля. — Рекорд до танцю.
64001 Сонце сходить і заходить. Ей Ухнем. — Д. Ділов.
59041 Май контрі і Стар Спенгліс Беннер. — Два американські Гимни.

Хто любить більше 12-цалеві рекорди, тому можемо вибрати самі що найкращі, лиш напишіть нільки:

10-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ ПО 75 ЦЕНТІВ З ПЕРЕСИЛКОЮ:

27154 (Запросинц на Лемківське весіля.
27151 (Нова рекорда артиста з хору Кошиця, П. Ординського.
СВЯЩ. О. М. МАРЧУЦАК, тенор, з акомп. орхестри.
27147F (Помаранча наша доля, О, не забудь.
УКР. ОРХЕСТРА ПЕТРА РОСАЛИ.
27148F (Посьмітюха, тропак, (Жидівочка на селі.

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ І НАША РОЗА КРАСНОВСЬКА, з акомп. орхестри.
27149F (Вдовиця, (Старий як малий.
ПЕТРО ОРДИНСЬКИЙ, баритон, з акомп. орхестри.
27150F (Ой, і не гаразд Запорожці, (Ой, бре море, бре.
ЧАРЛЕС МАГНАНТЕ, гармоніста.
12087F (Моя Флоренція, вальц, (Прекрасні дні, вальц.

ДОБРЕ ПРОДАЮЧІСЯ ПОПЕРЕДНО ВИДАНІ РЕКОРДИ:

САЛЬОМЕЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА, сопран, з акомп. орхестри.
27132F (Віщі мої, вічі, пасть, пісня. (Через сад виноград, пісня.
27133F (Ой, де ти ідеш, де ти поїдеш (Ой, летіли білі гуси, розплетинн.
ПЕТРО ОРДИНСЬКИЙ, баритон, з акомп. орхестри.
27135F (Ві вітер, (Думка про Морозенка.
УКР. ОРХЕСТРА П. ГУМЕНЮКА. Сопран: Наша Роза Красновська.
27136F (Свекруха бе і плакати не дає (Кум до куми, Е. Жуковський
УКРАЇНСЬКИЙ ХОР І ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА.
27146F (Жінка в Небі, часть 1. (Жінка в Небі, часть 2.
27117F (З кіньми нанім, (Косарі.
27119F (Ой, зашила черемшина, (Вічний Революціонер.
ВОЛОДИМИР ДИЛОВ, бас, з акомп. орхестри.
27141F (Ой, щось дуже загулялся, (Тепер я Турок, не кожан.
УКР. ОРХЕСТРА П. ГУМЕНЮКА, баритон ЕВГЕН ЖУКОВСЬКЕЙ.
27126F (Запіз женіх, (Танець з кіньми Львова.
ХОР ЛИСЕНКА З ДЖЕРЗИ СІТІ (Дірект. Андрія Гелі).
27137F (Вечірний дзвін, (Чарочко моя.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ЛІРА" з акомп. орхестри.
27138F (Реве та стогне, (Закувала та сива зозуля.
27125F (Верховина, (Де Дніпро наш.
27126F (Ой, у полі вишня, (Ой, у луг.
Д. МЕДОВИЙ, тенор, з акомп. орхестри.
27144F (Зажурився козбій, (І шумить і гуде.
27130F (Таня й доля, (Карі очі.
УКР. ОРХЕСТРА П. ГУМЕНЮКА, Баритон: Евген Жуковський. Сопран: Наша Роза Красновська.
27143F (Кума з міста ішла, (Танець мого кума.
27140F (Поправини в Америці, (часть 1 і 2.
27131F (Заручини в Америці, ч. 1. (Заручини в Америці, ч. 2.
ЗЛОЖИВ І ВІДІГРАВ СОЛЬО СКРИПКОВЕ ПАВЛО ГУМЕНЮК.
27115F (Попрасент, часть 1 і 2.
УКРАЇНСЬКА СІЧОВА ОРХЕСТРА „СУРМА".
27123F (Кучерявий Катерина, (Аркан.
27122F (На горолі сурма грає, сільвий марш. (Марш Сапорожський.
УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА ПЕТРА РОСАЛИ.
27145F (Трембулинка, танець, (Чабарашка, танець.

Всі рекорди висилаємо почтою і гарантуємо, що не ніобються.

Коли хочете мати рекорди нові і найскорше, то сейчас пишіть до нас; до кождого ордера додаємо голки або якусь книжочку на презент. Хто замовляє не менше як 5 рекордів, тому оплачуємо пересилку.

Коли знаєте гарну пісню і хотілибисьте почути її на рекордах, то напишіть до нас про це. 245—

Всі замовлення посилайте на адресу:

SURMA BOOK & MUSIC COMPANY, INC.,
(СІЧОВИЙ БАЗАР)
PIANOS, VICTROLAS, RADIOS, RECORDS, PIANO ROLLS AND MUSICAL INSTRUMENTS
103 AVENUE A, (між 6-ою і 7-ою улицею), NEW YORK, N. Y.

Др. Волод. Клодницький.

ІСТОРИЧНИЙ РОЗВІЙ ДЕРЖАВНОЇ ДУМКИ

(Передрук заборонений). (28)

(Продовження).

Фридрих Великий.

Прусський король, представник реальний **представник** світського абсолютизму, полишив на полі державознавства два твори — 1) **„Протимахіявелі** 1740" („Antimacchiavelli") і 2) **„Розвідка про форму правління і обовязки суверенів"**.

В першому творі поборює Фридрих неморальний підклад махіявелівської політики (зясованої в творі „Князь"), а в другім виступає проти прогрошеної „доктрини" французьким королем Людвиком XIV. (1643—1715), яка звучала: „Держава це я". Щодо доктрини „держава це я", то Фридрих говорить, що монарх є дійсно необмежений, однак він мусить лише ради добра своїх горожан правити державою. Монарх, на думку Фридриха, мусить себе уважати першим слугою держави.

Фридрих обороняє свобо ду преси і віри. Щодо віри, то Фридрих каже ось так: „В моїй державі кождий після власного фасону може дбати про спасення своєї душі!"

Готфрід Вільгельм фон Лайбніц 1646—1716.

Він не має ніякого особного політичного твору, бо він не державознавець. Лайбніц це математик і метафізик-фільософ. Ми його згадуємо в нашій праці тому, що в його кореспонденції і рідних записках є богато цікавих думок-погладів, які торкаються „права природи і політики".

Політичні погляди Лайбніца є ось такі. В Европі повинен бути один цісар (розуміється німецький) володарем цілого світа і суддею всіх князів.

Християнським світом повинен правити один римський папа. Лайбніц радби погодити навіть протестантів з католиками, одначе на тій основі, **щоби папа вирікся всякої політики світської і пильнував лише церковних справ.**

Лайбніц мріє рівнож про те, щоби держава була інституцією для береження моралі, релігії та правовости. Подібні погляди, про одно цісарство, про одного папу і т. п. ми вже стрічали — рівнож стрічали погляди, що держава має бути інституцією для береження моралі і т. п. — головно в старині і середновіку.

—o—

Французьке державознавство XVII. і XVIII. століття.

Ми вже раньше згадували, що в Европі найскорше зорганізувалася французька абсолютна монархія, яка за часів Людвика XIV. дійшла до найбільшої могучности, в тому розумінні, що монарх був до тої міри всебладним, що проголосив доктрину „держава це я".

Це політичне явище найшло свою політичну рефлексію головно у французькому державоведенню.

В дальшій аналізі розвою державної думки ми мемо бачити: 1) одобрення істнуючого абсолютного режіму в творі **Boussuet: „Політика на основі святого письма"**, 1709 р.; 2) легку критику істнуючого режіму — в творі єпископа Fenelon-а п. зг. **„Телемах"**; 3) гостру критику абсолютної монархії і змагання до конституціоналізму і парляментаризму — в творах Montesquen: **„Перські листи"** та **„Дух законів"** та 4) змагання до демократії в творах J. J. Rousseau.

Ці чотири щаблі розвою державницької думки доведуть нас до часів великиої французької революції, яка є переломом нинішних часів.

1) Boussuet: Політика на основі Святого Письма", 1709 р.

В цьому творі Boussuet являється великим сторонником Гобса і доказує, що а) держава повстала на основі суспільного договору та б), що люди договором „в користь третього" передали в руки короля всю владу, в наслідок чого „правно" монарх є абсолютним володарем.

Щодо суверенітету (термін Еудінуса говорячи, „права маестату"), то лише монарх на думку Boussuet, є суверенем. Чом це так? Boussuet намагається доказати, що перед заключенням суспільного договору люди не мали суверенности і вслід за цим не могли ані собі тих прав залишити, ані королеві передати. Вслід за цим, що нарід не мав і не має суверенітету, король перед народом не відповідає — король є відповідальний лише перед Богом!

Дальше буде)

CHILDREN OF THE MEMBERS OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION.
ASK YOUR FATHER TO INSURE MENT OF THE UKRAINIAN NATIONAL YOU IN THE JUVENILE DEPART ASSOCIATION. YOUR PARENTS WILL BE INSURED TOO AND IF YOU ACCIDENT TO YOU, AND YOU WILL RECEIVE THE UKRAINIAN JUVENILE MAGAZINE

1918 ВЕЛИКА ВИПРОДАЖ 1928
З нагоди 10-літнього істнування Січового Базару через цілий місяць ЖОВТЕНЬ є велика випродаж!

РЕКОРДИ	20%	ЗВІЯКИ НА ПІЯНО	20%
КНИЖКИ	25%	НОТИ	20%
ГРАМОФОНИ	20%	ПІЯНА	20%
РАДІЯ ВСІХ КОМПАНІЙ	10%		
МАШИНКИ (тайпрайтерс) ДО ПИСАННЯ	10%		
ФОНТАНОВІ ПЕРА ВСІХ ВИРОБІВ	15%		
СПЕНІЯЛЬНО ВІКТРОЛЯ 8-12, котрої ціна $225.00, продаємо за $150.00 і 10 рекордів в додатку.			
ВІКТРОЛЯ 8-35, звичайна ціна $300.00, в нас $220.00.			

ВАМ оплатиться від нас купувати. Приходіть з Ню Йорку і з поза Ню Йорку. Ми висилаємо фонографи до всіх місцевостий. Вас ні центи більше не коштує. Відвідайте нас, отворено кождий день і в неділю. Пишіть за катальогами так: 237—
SURMA BOOK & MUSIC CO. (СІЧОВИЙ БАЗАР),
103 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

Zonite
For pyorrhea
For prevention against gum infections, use Zonite, the new powerful antiseptic. Also guards against colds, coughs and more serious diseases of nose and throat.

ПОЗІР! ☞ РОЧЕСТЕР, Н. И.! ☜ ПОЗІР!

ТОВАРИСТВО ВІЛЬНИХ КОЗАКІВ

уряджує

В СУБОТУ, ДНЯ 27-ГО ЖОВТНЯ (ОСТ.) 1928 РОКУ

ПЕРШИЙ

ВЕЛИКИЙ МАСКОВИЙ БАЛЬ

В AMALGAMATED HALL.

Початок в годині 8-мій вечером.

Хто краще перебересь отримає одну з трох визначених нагород.

Просимось всіх оркестерський загал прибути. За добру забаву ручить — Комітет. 249-50

ПОЗІР! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКЕ ТОВ. „ЖЕРЕБЕЦЬКА ЛЮБОВ" В НЮ ЙОРКУ

відділ 144 Українського Народного Союза

уряджує

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 28-ГО ЖОВТНЯ (ОСТ.) 1928 РОКУ

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ,

65—69 E. 4th STREET, (MANHATTAN LYCEUM) NEW YORK, N. Y.

Початок в годині 5.30 вечером.

Вступ 50 центів. Добірна музика.

Шановні Громадяни! „Товариство „Жеребецька Любов" запрошує Вас до численної участи в цім Бали, де будете мати нагоду гарно забавитись в товаристві своїх знакомих. За добру забаву ручить — Комітет. 249-50

ПАНОВЕ СЕКРЕТАРІ І УРЯДНИКИ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ!

ВАМ ВІДОМО, ЩО НАША ФІРМА ВИРОБЛЯЄ ВСЯКІ РЕЧІ, БЕЗ ЯКИХ ВАШІ БРАТСТВА ЧИ ТОВАРИСТВА НЕ МОЖУТЬ ОБІЙТИСЬ.

Коли Ваше Братство чи Товариство потребує народного або американського прапора, церковних хоругов, шапок, відзнак, шапок або иншых річий, то зверніться до нас з замовленем.

МИ Є САМІ ФАБРИКАНТАМИ І ТОМУ У НАС ДІСТАНЕТЕ ДОБРУ РОБОТУ, А МАТЕРІЯЛ ЛИШИТЬ В ДЕШЕВШІЙ ЦІНІ, ЯК ДЕ-НЕ-ДЕ.

ЦІНИ НАШИХ ПРАПОРІВ:

Американський прапор:

2½ стіп	3х5 стіп	4х6 стіп	5х7 стіп
$2.50	$4.00	$5.00	$7.00

Український прапор з гербом на обі сторони:

2х3 стіп	3х5 стіп	4х6 стіп	5х7 стіп
$3.50	$6.00	$7.00	$10.00

Кожде Товариство чи Братство потребує все до публичних виступів, як паради, пікніки і прогульки, виступити з своїми прапорами, відзнаками і лентами в цацках.—Просимо щиро всіх Українців удаватись до нас з повним довіром, бо ми ручимо за тревалість і красу замовлених у нас річий. Ми з цілимо Вам всяких информацій і вишлемо Вам сейчас наш каталог з взірцями і подамо Вам докладну ціну. Не відкладайте, але пишіть на адресу:

EAGLE REGALIA COMPANY
298 Broadway. New York City

БАНКИТИР УМЕР

Комедія з сільського життя на три дії.

Виступає в сій штуці 14 осіб. — Ціна 35 центів.

Замовлення слати до книгарні „Свободи"

"SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

ДО ВИСТУПУ УКРАЇНСЬКОГО ОПЕРОВОГО СПІВАКА ІВАНА СТЕШЕНКА В НЮ ЙОРКУ.

ІВАН СТЕШЕНКО

славний оперовий співак, примір-бас Шикагоської, Филадельфійської та Вашингтонської Опери, виступить на концерті з рамени Союза Українських Робітничих Організацій дня 28-го жовтня 1928 р., в 2-гій годині пополудні, в Українськім Робітничім Домі під ч. 66-68 1ст 4-та вулиця, в Ню Йорку. Окрім цього виступить радянський композитор і піяніст, професор Яків Фішерман, та Український Робітничий Хор ім. Леонтовича під управою професора М. Гайворонського.

ПРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ПОШУКУЮ свого брата Гриця Ярошевича, родом з села Стажава, пов. Мостиська, Гал. Перед війною перебував в Детзоу City, N. J. Пішукую його у давній справі судовій. Хто про него знав, або він сам, нехай зголоситься до його сестри на адресу: MARIA JARENKEWICZ, zam. Bereza, Wisna gora, zaszki jany, Przemysl, Galicja. 249-1

НА ПРОДАЖ 2-акрова куряча ферма, дім стоко, 6 кімнат, електрика, курники на тисячу курей, близько міста; Ціна $5,000, готівкою $1,000. Дізнатися доручайте. 248-51

DANIEL F. BATTA,
R. F. D. 2, Box 89, Flemington, N. J.

ПОШУКУЮ свого шкільного товариша Войцеха Завіяльського, з села Волини, повіт Ліско, Галичина. Кождий працюючий мій односид на Гітері. Хто про него знає, або він сам, нехай прошу написати на слідуючу адресу:

D. ZADWORSKY,
P. O. Marcoal, Alta, Canada. 143

ДО АМЕРИКИ

тепер можете спровадити свою жінку і діти, не робіть рахунки, чи знаєте напевно чи ні. Ми вам поможемо. Посилаємо гроші до краю в долярах, полагоджуємо краєві справи, продаємо доми і фарми і полагоджуємо всі инші справи. В кождій справі вдавайтеся до своєї української інституції. Наш маєток і наша пятнадцятьпятна обслуга є ваша запорука. Пишіть по информації: 205—

American Ukrainian Bureau, Inc.
322 North 8th St., Phila., Pa.
АНТІН ПАШУК, през.

СВІТОВА НАЙБІЛЬША МЕТОДА

МАШИНА VIOLET RAY, НАЙНОВІЙШИЙ НАУКОВИЙ ВИНАХІД, ПРИВЕРНЕ ВАМ ЗДОРОВЛЯ, СИЛУ І КРАСУ, ЩО СТАНОВИТЬ ВАШЕ ЩАСТЕ. ВАШІ ДОБРОБУТ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ВАШОГО ЗДОРОВЛЯ, СИЛИ І ЖИТТЄЗДАТНОСТИ.

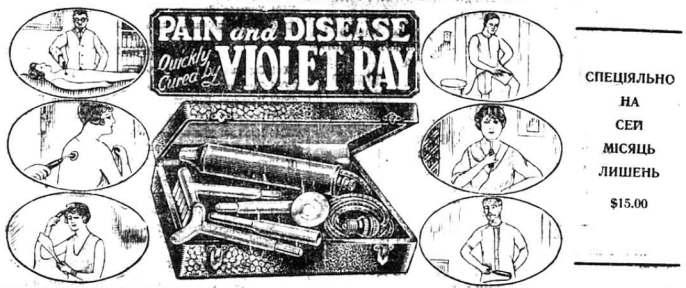

ЗАМОВІТЬ ДНЕСЬ ЗАЩАДІТЬ $20,00 ЗВИЧАЙНА ПРОДАЖНА ЦІНА $35,00

СПЕЦІЯЛЬНО НА СЕЙ МІСЯЦЬ ЛИШЕНЬ $15.00

РІЖНІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ, ХОРУЮЧІ НА ХРОНІЧНІ ЧИ ТЯЖКІ ХВОРОБИ, ДІСТАНУТЬ СЕЙЧАС ПОЛЕКШУ СЕЮ ЛІЧНИЧОЮ МЕТОДОЮ. ФІЛЮТОВІ ЛУЧІ ВИЛІЧАТЬ ВАШІ НЕДОМАГАННЯ І ПРИПИНИТЬ БОЛІ МАЙЖЕ СЕЙЧАС.

86 РІЖНИХ ХОРІБ — ПОДАНІ ПОНИСИШЕ — ЛІЧЕНО І ВИЛІЧЕНО ФІЛЮТОВИМИ ЛУЧАМИ.

	17. Кашцер в початках	35. Егзима	53. Сиве волосся	71. Біль ясен
	18. Виснерта.	36. Епілепсія	54. Грип	72. Червоний ніс
	19. Болячки	37. Хороби очий	55. Безсонність	73. Ревматизм
	20. Більма	38. Випад волосся	56. Жовтачка	74. Синяки під очами
	21. Катар	39. Фелонс	57. Лумбаго	75. Шкарлятина
	22. Розтрепня	40. Жіночі хороби	58. Глузи	76. Баязни.
	23. Поцюкание рук	41. Фістула	59. Нервовість	77. Чиріві хороби
	24. Замороженя	42. Шкірні плями	60. Невральгія	78. Висна
	25. Захолодження кишок	43. Замороженне	61. Неюрітіс	79. Біль у ногах
	26. Захолодження голови	44. Катар	62. Отяжілість	80. Біль горла
	27. Захолодження грудий	45. Болі голови	63. Кольки	81. Звихнення
	28. Затвердження	46. Хороба сердеча	64. Параліж	82. Ураженне карку
	29. Порлі	47. Шкірні кросги	65. Геморойди	83. Міхдадон
	30. Огаулюнія	48. Роповяние	66. Пімлі	84. Чиряки
	31. Цукрова хороба	49. Волю	67. Запалення олегочної	85. Коклюш
	32. Лифтерія	50. Роповяние мущин	68. Запаленя	86. Корчі.
	33. Нестравність	51. Роповяние женщин	69. Затроенне травою	
	34. Біль ух	52. Говт	70. Загальне осадлення	

ФІЛЮТОВІ ЛУЧІ се винахід, котрий дає електричні лучі. Треба лишень злучити їх з електричним током, де маєте сполучение (сакет), а їх електричні сили зробить решту. Весь сей механізм знаходиться з всіми приладами у відповідному вуделку і його можна регулювати на сильнійшу і слабшу сторону. Чотири електроди ваші лучів вистарчають на вилікування. Враз з машиною є показник, як належить вживати лучів і як ними лікувати. Ніяких нічних лучів, як повисше, є неоцінним. Він варта сотки долярів для кождого дому. Їх пожитечність неограничена. Ними щадиться години праці, здоровля, болів та болю тіла. Подумайте, не вживаєте медицини, трохочіх ваші органіви. Не є жадна штука вживати їх. Показчик скаже вам, як ними вживається. Без комплікацій — не псується нічого. Як знаєте, як пхнути до сакета і завернути свічу, можете сейчас вживати ві Філютових лучів. Кождая дорослая дитина се знає.

ДОКТОРІ ВІДПОРУЧАЮТЬ ІХ.

Ціна Здоровля вживають і відпоручають доктері, шпиталі і другі заведення, а і ми відпоручаємо їх для вашого здоровля, краси і життєвости по специяльній ціні сего місяця лишень. Весь як повисше указаний і описаний лишень $15.00.

Ціна Здоровля далеко більше, як ми жадаємо. Регулярна ціна є $35.00, а коли попробуєте іх раз, не схочеє розбутися сего і за $100.00.

ЧИТАЙТЕ, ЩО КІЛЬКОХ З СОТОК ВЖИВАЮЧИХ „ФІЛЮТОВИХ ЛУЧІВ" ГОВОРЯТЬ ЗА НИХ!

РЕВМАТИЗМ: Я маю 56 літ і мої „Філютові Лучі" держать мене начеб 25 літ. Целком вилічили мій ревматизм. — D. D. J., Huntington, Pa.

БОЛЬ: Надзвичайні наслідки одержав я з ваших „Філютових Лучів". Майже цілком вилічили мою мазу з вола. — N. C., Los Angeles, Cal.

БІЛЬ ГОЛОВИ: Я дуже вдоволений з „Філютових Лучів". Вони богато помогли мені. — Mrs. M. E. S., Zenesville, Ohio.

ШКІРНА ХОРОБА: По одержанню вашої машини я повірив в неї і одержав несподівані наслідки. Від Септембра, 1926, я мав шкірну хороба та нервовість я по десяти днях курації думаю, щом знайшов лікарство. Я живав рожі на ногах, шкірницю, маєти та інші патентові лікарства без жадного результату. — W. G., Fort San Houston, Texas.

НЕ ПРОПУСТІТЬ СЕЇ РАЗ В ЖИТТІ НАГОДИ.

Коли ви прочитали повисшу довгу лісту хорів, котрі лічено успішно, не пропустіть нагоди попробувати сего подивляючого середника, в теперішних часах. Замовте сі подивляючі „Філютові Лучі Здоровля" сейчас.

НЕ ПРИСИЛАЙТЕ ГРОШИ! Лишень вимовіть пробний купон!

Нічого не тратите. Нічого не коштує ваш дом не шкуднаєтеся задержати Філютові Лучі по 10-денний пробі дома.

ГОЛОВА ПОПРАВИЛАСЯ: Я чуюся далеко лішше відколи вживаю „Філютові Лучі", а мій слуха також поправився. — J. L. M., Kansas City, Kans.

НЕВРАЛЬГІЯ ЗВАРИ: Ваша „Філютових Лучів" машина О. К. Я мав невральгію в тварі, а ужившши її, біль зник. — H. C. S., Augora, Ill.

10-ДНЕВНИЙ ПРОБНИЙ КУПОН.

THE HEALTH VIOLET PRODUCTS, 673 W. Madison St., Canal Station, Chicago, Ill. Dept. 332.

Панове:—

Я дуже зайтересований вашими Виробами Філютових Лучів і прошу прислати мені один, як повисше описуєте його, за ціну $15.00. Залуваю 50 ц. на пересилку, є решту, $14.50, заплачу почтареви, з тим розумінем, що коли я не буду вдоволений результатами з сеї річи, зверну її вам назад по десяти днях проби, а ви звернете мені мої гроші.

Імя .....

Адреса .....

Місто ..... Стейт .....

НЮ ЙОРК! ☞ БОРОТЬБА ☜ НЮ ЙОРК!

ІВАНА

ЗАЛІЗНЯКА

великого українського сидача

— проти —

ФРЕДА МАЄРСА

великого еврейського сидача.

Боротьба до побіди.

ВЛАДЕК ЗБИШКО

— проти —

РОККО

РЕНАТО ГАРДІНІ проти ФРАНКА БРУНО

ДОМІНІГОЗ проти РОДЖЕРС. ТКАЧЕВ проти СУЛЛИВАН.

В ПОНЕДІЛОК, ДНЯ 29-ГО ЖОВТНЯ 1928 РОКУ

В СТАР КАСИНО, 107 вул. і Лексінгтон Ав., НЮ ЙОРК, Н. И

ПОЧАТОК 8.15 ВЕЧЕРОМ.

Дороговказ: Брати 3-тої Евені елевейтор до 106 вул., або Лексінгтон Ев. собвей до 104 вул. 249,51-2

УВАГА! ☞ НЮ ЙОРК, Н. И.! ☜ УВАГА!

Вимоги українського життя у всіх своїх потребах устелили собі дорогу до громади при Укр. Правосл. Церкві. З сезоном для дальшого розвою винайматься Товариствам ГАЛЮ на підприємства і концерти — зосібна на товариські сходини. 226—

Ціна уміркована. — Ласкаві зголошення приймає Заряд. 334 Е. 14-та УЛИЦЯ. Години приняття кождого дня вечером.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ,

успішно лічені модерними методами.

Острі хронічні недомагання, нервові хороби, шкірні, кровні, наросги, ревматизм, хороби носа, горла, грудий, хороби жолудкові, виркові, кишок, сцятика, думбаго, невральгія і загальне осладження. Я поможу вам. Тисячі мущин і женщин успішно вилічені. Мої ціни дуже присутні.

Поради і оглядини даром.

DR. ZINS

Спеціяліст. Основ. 28 літ.

110 EAST 16th ST. N. Y.

межи 4th Ave. & Irvington Pl.

Денно—9—8 веч. Неділі: 9—4 попол.

ДР. В. КОРЕЦЬКИЙ

Спеціяліст Нервів і Хряща

113½ SOUTH MAIN STREET,

WILKES-BARRE, PA.

PHONE: W.-B. 9078

В КОЖДІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЯ „СВОБОДА"

DR. M. SMOLOK

переніс свій офіс під число

67 EAST 7th STREET,

NEW YORK CITY

TEL. ORCHARD 6022.

АДВОКАТ

Б. ПЕЛЕХОВИЧ

2300 WEST CHICAGO AVENUE,

CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах; займається переглядженем абстракти; виготовляє контракти купна і продажі; перепроваджує справи по розводі; полагоджує старокрайські патентові і прочі справи. 191—

ОДИНОКА БЕЗПОСЕРЕДНА ДОРОГА ДО

ГДАНСЬКА

БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ

Слідуючі відїзди:

ЕСТОНІЯ . . Листопада 15.

ПОЛОНІЯ . . . Грудень 4.

ЛІТУАНІЯ . . . Грудня 22.

По дальші информації годитися до місцевих агентів, або пишіть до:

BALTIC AMERICAN LINE
5 BRIDGE ST., NEW YORK, N. Y.

ДОКТОР

В ФОРМІ ЛІЧНИЧОЇ ГЕРБАТИ ЗА ДОЛЯРА.

Чому маєте тратитися і тратити гроші, коли ваша ЛІЧНИЧА ГЕРБАТА є о много помічнійше від всіх инших.

Недуги жолудка, нестравність, біль голови, нервовість, гази, брак апетиту, безсонність і инші устрояють по-ужитку вашої ЛІЧНИЧОЇ ГЕРБАТИ ЗАТВЕРДНЕННЯ УСТУПАЄ.

Долучіть до замовлення долярову вищенемо Вам відборочно 11-ту СІГМА ЛІЧНИЧУ ГЕРБАТУ. 12

CHARLES BABOO & CO.
1307 East 18th Street, New York, N. Y.

СТІННІ КАЛЄНДАРІ на рік 1929

ВЖЕ ВИЙШЛИ З ДРУКУ.

Маємо на складі 50 рікнородних календарів на 1929 рік. Календарики друковання по українськи, свята відмічені червоними буквами.

Ціна за один календар 30 ц. з пересилкою, а 4 за долара.

Шторникам, агентам і для тих, що хотять заняття продавцю календарів, висилаємо даром-спис стінних календарів по гуртовій ціні. За попереднім надісланем $5.00 вишлемо 30 штук оказових календарів, пробівши огаянули, а опісля замовляли більше число. Замовлення посилайте на адресу: 245—

UKRAINIAN BAZAR,
170 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

МІЗАР

КОРОЛЬ НИШЕННЯ РЕВМАТИЗМУ І ПЕРЕСТУДИ.

„Гарантійно" медицина на зниження ревматизму і перестуди. Болю в руках, ногах, кривах, плечах, лопатках, в ногах, а поза шкірою ніби муравлі лазять, опухлі, жилі в ногах, біль голови, шум в ухах і дихання. Всі ці долеглиості устрояють по тиразовім життю. Мізар Великий Салик коштує $6.25, малий $4.25. Увага: Логос кропі для женщин на обірвання і зниження як також лишає на поріст волосся для старших і молодших. Ціна фляшки $1.00. Можна дістати тільки у виключних. Належність вислати рівнож з замовленем або зголоситись під адресу: 214—

Z. JOZEF SOROKOWSKI,
900 N. TAYLOR AVE., Cor. Division,
OAK PARK, ILLINOIS.
Telephone: Euclid 4007-J

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАЙМАЄМОСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
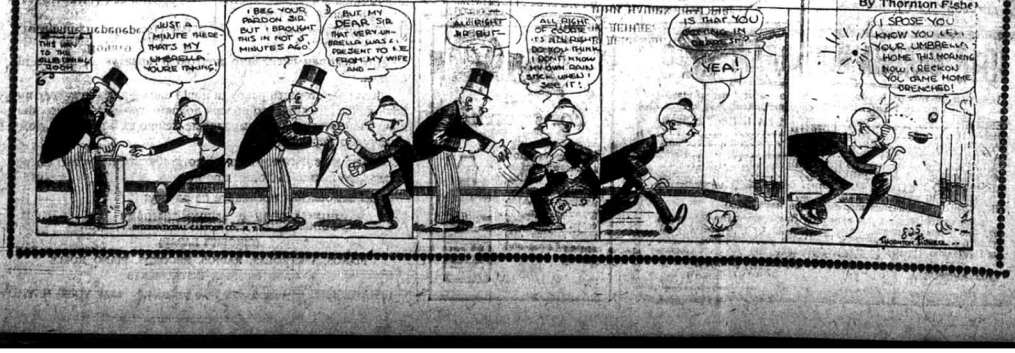
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568